

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger**1. Indledning****1.1. Den overordnede baggrund for forslaget**

Inatsisartut vedtog på efterårssamlingen i 2019 enstemmigt et beslutningsforslag med det formål at udvide anvendelsen af børneattester for så vidt angår aldersgrænser (EM 2019/49). Der blev således lagt op til, at forpligtelsen til at indhente børneattester i Grønland også skal gælde ved ansættelse og beskæftigelse af personer, der som led i udførelsen af deres opgaver skal have direkte kontakt med 15-17-årige, eller færdes blandt børn i den nævnte alder. Derudover blev der lagt op til, at børneattesten skal omfatte seksualforbrydelser begået mod børn under 18 år.

Det blev i forbindelse med Inatsisartuts behandling af beslutningsforslaget anført, at samfundet har en forpligtelse til at søge at beskytte ethvert barn, herunder også børn på 15, 16 eller 17 år, mod seksuelle overgreb fra personer, i hvis varetægt barnet overlades. Der blev samtidig henvist til artikel 19 i FN's Børnekonvention, hvorefter der påhviler staterne en forpligtelse til at træffe alle passende lovgivningsmæssige tiltag til beskyttelse af børn mod mishandling eller udnyttelse, herunder seksuelt misbrug, mens barnet er i andre personers varetægt. Det blev herudover anført, at det fremgår af Børnekonventionens artikel 1, at ethvert menneske under 18 år, er at betragte som et barn i konventionens forstand. Der blev desuden i forbindelse med beslutningsforslagets 1. behandling rejst spørgsmål om, hvorvidt pligten til at indhente børneattest bør udvides til at omfatte butikker og andre virksomheder, som har børn ansat samt til at omfatte buschauffører, taxichauffører og søfolk, hvorved må forstås besætningen på passagerskibe.

Det pågældende beslutningsforslag pålagde daværende Naalakkersuisut at rette henvendelse til Rigsmyndighederne med henblik på den ovenfor anførte aldersmæssige udvidelse af anvendelse af børneattester ved en ændring af kriminalregisterbekendtgørelsen. Forslaget havde således til hensigt at beskytte ethvert barn mod seksuelle overgreb, hvilket skal omfatte børn op til myndighedsalderen modsat de gældende regler, som omhandler børn under 15 år.

1.2. Hovedlinjerne i lovforberedelsen

I forlængelse af Naalakkersuisuts efterkommelse af det vedtagne beslutningsforslag tilkendegav Justitsministeren primo februar 2020, at Justitsministeriet ville påbegynde arbejdet med at revidere kriminalregisterbekendtgørelsen som ønsket af Inatsisartut.

Departementet for Uddannelse., Kultur, Idræt og Kirke modtog herefter den 8. oktober 2021 et foreløbigt udkast til ændring af kriminalregisterbekendtgørelsen, hvor der lægges op til

ovenstående udvidelser. Der er desuden lagt op til en opdatering i lyset af ændringerne af kriminallovens kapitel om seksualforbrydelser.

Departementet afholdt herefter den 19. oktober 2021 et møde med Justitsministeriet med henblik på en drøftelse af den videre proces, inden Justitsministeriet sendte bekendtgørelsen i høring.

1.3 Forslaget indhold i generelle træk

Det foreslås, at der fremover skal indhentes børneattester, når der skal ansættes eller beskæftiges personer, der som led i udførelsen af deres opgaver skal have direkte kontakt med børn under 18 år samt personer, der som led i udførelsen af deres opgaver færdes fast blandt børn under 18 år, og derved har mulighed for at opnå direkte kontakt med disse børn.

Det foreslås desuden, at der fremover vil skulle indhentes børneattester ved ansættelse af personale i transportsektoren i forbindelse med direkte børnerelaterede transportaktiviteter. Der vil således skulle indhentes børneattester i forhold til f.eks. taxichauffører, der arbejder med børn, stewarder, der hjælper børn, der rejser alene.

Forslaget indeholder herudover en opdateret henvisning til de relevante regler i kriminalloven, som der henvises til i forslaget. Dette skal ses i lyset af en ændring af kriminallovens regler om seksualforbrydelse, der blev gennemført i 2019.

Det kan endelig oplyses, at Naalakkersuisut har tilsigtet, at forslaget efter omstændighederne kan træde i kraft i umiddelbar forlængelse af Rigsmyndighedernes ikraftsættelse af ændringerne til kriminalregisterbekendtgørelsen.

2. Hovedpunkter i forslaget

a) Gældende ret

Gældende ret består af Inatsisartutlov nr. 8 af 19. maj 2010 om pligt til at indhente børneattest som ændret ved Inatsisartutlov nr. 7 af 3. juni 2015.

Inatsisartutloven er udarbejdet på baggrund af samspillet med Rigsmyndighedernes regler i form af kriminalregisterbekendtgørelsen. Kriminalregisterbekendtgørelsen fastsætter således, hvornår der kan indhentes børneattester, mens de grønlandske regler efterfølgende regulerer spørgsmålet om, hvornår der skal indhentes børneattester. Det er således dansk lovgivning, som definerer, hvad en børneattest omfatter. Kriminalregisterlovgivningen har hidtil ikke åbnet op for, at der kan indhentes børneattester i forhold til børnerelaterede stillinger og funktioner med en aldersgrænse op til og med 17 år. Dette har derfor heller ikke kunnet indarbejdes i den gældende Inatsisartutlov om pligt til at indhente børneattest.

Den gældende Inatsisartutlov stiller krav om, at myndigheder, virksomheder, foreninger m.v., skal indhente en børneattest hos Rigspolitiet, inden de ansætter eller beskæftiger personer, der

som led i udførelsen af deres opgaver skal have direkte kontakt med børn under 15 år, eller som i forbindelse med deres arbejdsopgaver færdes fast på samme steder, som børn opholder sig.

Lovændringen fra 2015 medførte således, at der ikke kun skal indhentes børneattest på personer, der har direkte kontakt med børn under 15 år, men at der også skal indhentes børneattest på personer, der som led i varetagelsen af deres funktioner i henhold til deres ansættelse eller beskæftigelse færdes fast blandt børn under 15 år. Personkredsen blev således udvidet til udover at omfatte personer, som ansættes med det formål at beskæftige sig med børn, også at omfatte personer, hvis ansættelse eller beskæftigelse betyder, at de omgås børn under 15 år, hvorved de får mulighed for at etablere en direkte kontakt til børn.

Risikomomentet i disse situationer relaterer sig således ikke arbejds- eller beskæftigelsesfunktionen som sådan, men knytter sig i stedet for til de steder, hvor funktionen udøves. Det kan eksempelvis dreje sig om en økonoma, som er ikke er ansat til at beskæftige sig med børn, men til at lede et køkken på en institution, hvor der befinder sig børn under 15 år.

Gældende ret indebærer, at institutioner, foreninger m.m. på børneområdet sikres den nødvendige viden om de ansatte eller beskæftigede, således at man kan tage de nødvendige forholdsregler i forhold til at forebygge seksuelle overgreb på børn og unge. Inatsisartutloven indeholder ikke et direkte forbud mod at ansætte eller beskæftige personer med en positiv børneattest i bestemte ansættelses- eller beskæftigelsesforhold, men sikrer alene et oplyst beslutningsgrundlag. De i Inatsisartutloven angive institutioner, foreninger m.v., der forsømmer at indhente børneattest i overensstemmelse med lovgivningen, kan imidlertid idømmes bøder.

Inatsisartutlovens afgrænsning af personkreds knytter sig til forskellige former for institutioner, foreninger m.v., som er kendetegnet ved at børn under 15 år enten regelmæssigt eller lejlighedsvist færdes i institutionerne, foreningerne m.v. Som eksempel kan nævnes lærere i folkeskolen, pædagoger og lignende i daginstitutioner og fritidsklubber, dagplejere, plejeforældre m.v. inden for omsorgs- og socialområdet, præster, kateketer i kirker, sportsinstruktører i idrætsforeninger, spejderledere i spejderkorps, personale på børneafdelinger på Dronning Ingrid's Hospital, naturvejledere i kommuner og foreninger m.v.

Den gældende lovgivnings 15-årsregel er samtidig ensbetydende med, at en række uddannelsesinstitutioner som f.eks. brancheskoler og gymnasiale uddannelse ikke er omfattet af pligten til at indhente børneattester, medmindre der undtagelsesvist måtte være mindst 1 barn under 15 år på institutionen.

Det er i den forbindelse underordnet, om der er tale om ansættelse eller beskæftigelse i form af vikariater, tidsbegrænsede stillinger eller praktikanter. Det bærende moment i afgrænsningen er, om stillingen eller beskæftigelsen medfører mulighed for en direkte kontakt

med børn under 15 år. Herved forstås, om der i kraft af stillingen eller beskæftigelsen skabes mulighed for en tæt, ikke-overvåget fysisk kontakt med børn under 15 år, eller om der sikres den pågældende mulighed for at opbygge et tillidsforhold til barnet på grundlag af en kontakt, som ligger udover en kortvarig og enkeltstående kontakt.

Som nævnt blev Inatsisartutlovens personkreds udvidet i 2015, således at visse persongrupper, der er ansat eller beskæftiget i de omtalte myndigheder, institutioner, skoler, foreninger m.m., og som ikke beskæftiger sig direkte med børn under 15 år, alligevel blev omfattet af børneattestpligten. Dette skyldes, at der indfinder sig børn på de nævnte institutioner, foreninger m.m., hvorfor den ansatte eller beskæftigede derigennem kan sikre sig direkte kontakt til børnene. Dette medførte også i begrænset omfang en udvidelse af rækken af de institutioner, som Inatsisartutloven angiver. Museer, kommunale biblioteker og Nunatta Atuagaateqarfia blev således medtaget, hvilket skyldes, at disse institutioner har en vis målretning mod børn under 15 år som brugere og publikum.

Pligten til at indhente børneattester forudsætter ikke, at personen skal have barnet under 15 år på 2-mandshånd. Der skal derfor også indhentes en børneattest på f.eks. en træner i en idrætsforening, hvor træneren træner et barn sammen med andre børn. Der stilles heller ikke krav om etablering af et egentlig varetægtsforhold, idet der som nævnt også vil skulle indhentes børneattester på ansatte og beskæftigede på museer og biblioteker, hvor der regelmæssigt kommer børn under 15 år. Der skal derfor indhentes børneattest forud for ansættelse af en bibliotekar på et bibliotek, hvor der jævnlige kommer børn under 15 år, selv om bibliotekarens kontakt med det enkelte barn typisk vil være kortvarig. Det afgørende er, om der er mulighed for at opbygge et tillidsforhold, der kan misbruges.

Det skal i forhold til spørgsmålet om personkreds bemærkes, at der i henhold til lovændringen i 2015 efter, at en ændring af kriminalregisterbekendtgørelsen havde muliggjort dette, skal indhentes børneattest for personer, som er bosat hos f.eks. dagplejere og plejefamilier, og som derigennem vil kunne få en direkte kontakt med børn under 15 år.

Det skal derudover bemærkes, at Inatsisartutloven ikke forudsætter, at der skal være tale om et lønnet ansættelsesforhold eller en beskæftigelse eller et engagement for hvilke, der ydes en eller anden form for vederlag. Der skal derfor også indhentes børneattester for personer, der beskæftiges på et frivilligt grundlag. Udgangspunktet for afgrænsningen har således været, at der ikke bør være nogen forskel på, om der er tale om lønnet eller ulønnet beskæftigelse, eller om ansættelsen eller beskæftigelsen er af mere eller mindre varig karakter, for så vidt den altså ikke er ganske forbigående. Det er imidlertid et krav i henhold til den gældende Inatsisartutlov, at personen gennem sin ansættelse eller beskæftigelse har en fast tilknytning til den ansættende eller beskæftigende instans, det være sig en myndighed, institution eller forening m.m.

Endvidere skal der som konsekvens af de gældende regler ikke indhentes børneattest i forhold til personer, der som led i udførelsen af deres arbejdsopgaver har direkte kontakt til børn over 15 år, eller som i forbindelse med udførelsen af deres arbejdsopgaver færdes fast på steder, hvor børn over 15 år opholder sig.

Det skal samtidig understreges, at de ansættende myndigheder, foreninger m.v. allerede nu kan kræve fremvisning af en privat straffeattest, ligesom offentlige myndigheder kan indhente en offentlig straffeattest. Disse vil i givet fald også kunne eksponere seksuelle domme for seksuelle overgreb, der er blevet begået i forhold til børn over 15 år. Det skal i den forbindelse bemærkes, at straffeattester i modsætning til børneattester, der altså direkte retter sig mod pædofile, indeholder oplysninger om samtlige overtrædelser af kriminal- og straffelov, herunder tyveri og vold, uden at det pådømte forhold i øvrigt nuanceres. En dom for deltagelse i et værtshusslagsmål vil eksempelvis alene være angivet som ”dømt for vold”. Der vil således utvivlsomt blive videregivet oplysninger, som næppe vil have relevans i forhold til beskæftigelse på ungeområdet. Det kan dog ikke afvises, at oplysningerne alligevel vil få konsekvenser i forhold til forskellige ansættelsesmuligheder, selv om oplysningerne er uvæsentlige i forhold til at udgøre en særlig trussel i forhold til seksuelle overgreb på ungeområdet, idet den ansættende instans vil foretrække en ikke straffet person, uanset arten af den tidligere lovovertrædelse og den nærmere baggrund for den plettede straffeattest. I den forbindelse kan det være vanskeligt at have tillid til en person, der tidligere har stjålet, eller som har udøvet voldshandlinger, hvilket kan udgøre en særskilt problemstilling i relation til arbejdsmarkedets evne til at resocialisere folk. Dette skyldes, at brugen af straffeattester reelt opstiller nogle hindringer på arbejdsmarkedet for personer med plettede straffeattester i forhold til andre mennesker, hvorved anvendelse af straffeattesterne for disse personer opleves som en ekstra sanktion. Disse problemstillinger søges imødegået ved brug af børneattestester, idet disse alene omhandler børnerelaterede forbrydelser samt ansættelse eller beskæftigelse i børnerelaterede funktioner.

b) Forslaget

Forslaget er ensbetydende med, at der fremover skal indhentes børneattester, når der skal ansættes eller beskæftiges personer, der som led i udførelsen af deres opgaver skal have direkte kontakt med børn under 18 år samt personer, der som led i udførelsen af deres opgaver færdes fast blandt børn under 18 år, og derved har mulighed for at opnå direkte kontakt med disse børn. De ovenfor under afsnit a om gældende ret nævnte forhold vil således blive videreført med den aldersmæssige ændring og en ændring i forhold til personkreds, som beskrevet nedenfor.

Det fremgår således af forslagens nr. 1-3, jf. reglerne herom i kriminalregisterbekendtgørelsens § 33, stk. 1-3, at børneattester omfatter oplysninger om overtrædelse af kriminallovens eller straffelovens regler om sædelighedsforbrydelse begået mod børn under 18 år.

I forbindelse med Inatsisartuts behandling af EM 2019/49, at blev spørgsmålet om indhentelse af børneattester i forhold til ansættelse af børn under 15 år i butikker og andre virksomheder berørt. Spørgsmålet var, om kriminalregisterbekendtgørelsen var til hinder for, at Grønlands Selvstyre indfører regler, som forpligter f.eks. butikker og andre virksomheder, som har børn under 15 år ansat, til at indhente børneattest i forbindelse med ansættelse af personer, der som led i udførelsen af deres opgaver skal have direkte kontakt med disse børn eller færdes fast blandt dem. Det er imidlertid ikke muligt at indarbejde sådanne bestemmelser i forslaget, idet de nævnte ansættelsesforhold er udtrykkeligt undtaget i kriminalregisterbekendtgørelsens § 33, stk. 6.

Når der i forhold til f.eks. butiksansatte ikke i henhold til kriminalregisteret er muligt at indhente børneattester i forhold til personer, som modtager erhvervspraktikanter, er ledere for eller kollegaer med børn i et ansættelsesforhold, skal dette bl.a. ses på baggrund af, at der i sådanne situationer ikke er tale om, at børn "overlades" som sådan til andres varetægt. Disse situationer er således karakteriseret ved, at man på eget initiativ på et aftaleretligt grundlag søger en stilling på en arbejdsplads, som i øvrigt ikke udfører opgaver i forhold til børn under 15 år, men hvor der altså også er voksne personer til stede. Tilsvarende er der heller ikke mulighed for at indføre regler om pligt til at indhente børneattester for medlemmer af foreninger, herunder f.eks. idrætsforeninger m.m., selv om der i foreningen også er medlemmer under 18 år. Indhentelse af børneattester kan dog blive aktuelt, hvis de pågældende ansættes i foreningen, eller foreningen foranlediger de pågældende medlemmer til at beskæftige sig med børn under 18 år.

Der blev i øvrigt i betænkningen til EM2019/49 henvist til, at det under 1. behandlingen blev rejst spørgsmål om pligten til at indhente børneattester bør udvides til at omfatte butikker og andre virksomheder, som har børn ansat, og til at omfatte buschauffører, taxachauffører og søfolk. Udvalget antog i forhold til sidstnævnte, at der her tænktes på søfolk på passagerskibe- og passagerbåde. Spørgsmålet vil i den forbindelse skulle vurderes konkret i forhold til, om der antages at være tale om børnerelaterede stillinger.

Det er imidlertid vurderet mest hensigtsmæssigt at indarbejde de nævnte overvejelser direkte i forslaget, jf. forslagets nr. 5 i form af forslag til affattelse af § 3, stk. 2, nr. 5-8. Dette er ensbetydende med, at der vil skulle indhentes børneattester ved ansættelse af personale i transportsektoren i forbindelse med direkte børnerelaterede transportaktiviteter. Der vil således skulle indhentes børneattester i forhold til f.eks. taxichauffører, der arbejder med børn, stewarder og skibspersonale, der hjælper børn, der rejser alene.

Forslaget indeholder herudover en opdateret henvisning til de relevante regler i kriminalloven, som der henvises til i forslaget. Dette skal ses i lyset af en ændring af kriminallovens regler om seksualforbrydelser, der blev gennemført i 2019. Ændringen skete i forlængelse af, at Justitsministeriet i 2014 på baggrund af ændringer i den danske straffelovs regler om seksualforbrydelse udarbejdede en liste over, hvilke af disse ændringer der kunne være

relevante for Grønland, og anmodede Grønlands Selvstyre om at tage stilling hertil. Listen omfattede størstedelen af ændringerne, dog ikke ændringer vedrørende bl.a. strafudmåling og forældelsesfrister. I 2016 meddelte Grønlands Selvstyre, at man kunne tilslutte sig Justitsministeriets vurdering.

Der blev på den baggrund gennemført en generel revision af kriminallovens regler om seksualforbrydelser, som navnlig tog udgangspunkt i de ændringer, der blev gennemført af den danske straffelov ved lov nr. 633 af 12. juni 2013. Ændringen tog dog også udgangspunkt i de ændringer af straffeloven, der blev indført ved lov nr. 319 af 28. april 2009, og som havde til formål at muliggøre dansk ratifikation af Europarådets konvention om beskyttelse af børn mod seksuel udnyttelse og seksuelt misbrug.

Endelig fremgår det af forslagets § 2, stk. 1, at forslaget træder i kraft den 1. januar 2023 og vil omfatte ansættelse og beskæftigelse, der påbegyndes fra ikrafttrædelsestidspunktet.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Indledningsvis skal det bemærkes, at det er gratis at rekvirere børneattester, idet der ikke er knyttet gebyrer til udstedelse af børneattester. Børneattester indhentes elektronisk på politiets hjemmeside (<https://politi.gl/bestil-straffeattest/boerneattest>) på grundlag af de oplysninger, som arbejdsgiveren eller den beskæftigende myndighed, forening eller virksomhed indtaster.

Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke har i den forbindelse forespurgt Justitsministeriet, om indhentelse af børneattester kan fremskyndes. Departementet har i henvendelsen spurgt til muligheden for f.eks. at anvende e-boks eller anden lignende løsning for at afkorte processen tidsmæssigt. På denne måde vil børneattesten kunne returneres hurtigere til den ansættelses eller beskæftigende myndighed, forening m.m.

Opmærksomheden skal endvidere henledes på det forhold, at forslaget i overensstemmelse med almindelige retsprincipper alene vil få virkning for ansættelser og beskæftigelser, der finder sted efter forslagets ikrafttrædelsestidspunkt. Dette betyder, at der ikke indhentes nye børneattester med oplysning om seksuelle overgreb begået over for børn under 18 år for så vidt angår personer, der er ansat eller beskæftiget før forslagets ikrafttrædelsestidspunkt.

Forslaget vurderes imidlertid at indebære mindre økonomiske og administrative konsekvenser i forhold til de berørte institutioner under Grønlands Selvstyre, hvilket først og fremmest vil omhandle arbejdstid i form af den tid, som det tager at indhente samtykke og udfylde bestillingen af børneattesten elektronisk. I forbindelse med vedtagelse af den gældende hovedlov i 2010 blev det vurderet, at dette arbejde ville tage ca. 5 minutter per rekvisition. De pågældende beregninger omfattede udfyldning af rekvisitionsskema i papirformat og efterfølgende fysisk fremsendelse af papirskemaet til Rigspolitiet. Det er i den forbindelse vurderingen, at indhentelse af børneattester med den nuværende elektroniske fremgangsmåde ikke vil overstige 5 minutter per børneattest. Forslaget betyder endvidere i lighed med den

gældende Inatsisartutlov, at ansættelsen eller beskæftigelsen ikke reelt kan påbegynde, før børneattesterne er modtaget. Et svar antages i den forbindelse almindeligvis at foreligge inden for 4 uger, hvilket kan udledes af oplysningerne på Politiets hjemmeside om indhentelse af børneattester i Grønland.

Det skal i forlængelse heraf bemærkes, at de økonomiske og administrative konsekvenser ikke vil berøre det nuværende personale i de pågældende institutioners, enheder m.m. Dette skyldes, at forslaget alene omfatter nyansættelser, jf. det anførte herom ovenfor, sammenholdt med, at mange institutioner, enheder m.v. allerede skal indhente i børneattester på det nuværende personale i forbindelse med nyansættelser efter den gældende Inatsisartutlov. Som konsekvens heraf vil forslaget ikke berøre folkeskoler, daginstitutioner, fritidstilbud m.v., idet disse på grund af deres arbejde med børn under 15 år allerede indhenter børneattester i henhold til de gældende regler. At man fremover skal indhente en børneattest, der indeholder oplysninger om seksuelle overgreb begået mod børn under 18 i stedet for 15 år, vil ikke i sig selv afføde merudgifter.

Merudgifterne vil på den baggrund relatere sig til de institutioner, der ikke i dag er omfattet af den gældende Inatsisartutlov om pligt til at indhente børneattest. For så vidt angår det det offentlige antages forslaget derfor først og fremmest at berøre brancheskolerne og gymnasieskolerne i den udstrækning, at der ikke allerede er indhentet børneattester på disse institutioner, fordi der undtagelsesvist har været børn under 15 år på institutionen.

For en brancheskole som f.eks. Center for Sundhedsuddannelser med ca. 27 ansatte og med en personaleomsætning på 20 % årligt, vil dette medføre, at der skal indhentes under 6 (5,4) børneattester årligt. Dette vil således udgøre knap en halv times arbejdstid per år.

I forhold til Socialpædagogisk Seminarium med ca. 57 ansatte vil der ud fra samme beregninger skulle indhentes ca. 11 (11,4) børneattester årligt, hvilket antages at omfatte under 1 times arbejde (57 minutter) årligt. Selv i forhold til KTI med ca. 173 ansatte vil der ikke være tale om nævneværdige udgifter, idet der forventes at skulle indhentes 34,6 børneattester årligt, hvilket vil udgøre mindre end 3 arbejdstimer årligt. Ud fra en timeløn på eksempelvis 350 kr., forventes lønudgiften for arbejdet med at indhente børneattester derfor at udgøre ca. 1000 kr. årligt i forhold til den medarbejdermæssigt største uddannelsesinstitution. Endvidere kan nævnes f.eks. CAK med ca. 70 medarbejdere, hvilket forventes at medføre et behov for indhentelse af ca. 14 børneattester årligt med en arbejdstid på ca. 1 time og 10 minutter. Ligeledes kan nævnes GU-Nuuk, som med ca. 69 ansatte forventes at skulle indhente knap. 14 børneattester årligt, hvilke vil udgøre en arbejdstid på ca. 1 time og 10 minutter årligt, mens en uddannelsesinstitution som Grønlands Maritime Center med ca. 25 ansatte forventes at skulle anvende 25 minutter årligt på indhentelse af børneattester.

Derudover vil forslaget også omfatte f.eks. Kollegieadministrationens Fælleskontor (KAF), som organisationsmæssigt er en afdeling i Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og

Kirke. KAF forventes med sine ca. 20 medarbejdere at skulle indhente ca. 4 børneattester årligt, hvilket antages at udgøre en arbejdstid på ca. 20 minutter årligt.

På baggrund af de nævnte eksempler er det vurderingen, at forslaget ikke vil indebære nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget vil ikke medføre indebærer udgifter for erhvervslivet i forhold til f.eks. virksomheder, der har etableret børnepasningsordninger for virksomhedens ansatte, idet disse allerede er omfattet af den gældende Inatsisartutlov.

I forlængelse heraf skal det bemærkes, at foreninger, institutioner og organisationer m.v., der hviler på et privatretligt grundlag og som led i disse aktiviteter beskæftiger sig med børn under 18 år, ligeledes allerede er omfattet af den gældende Inatsisartutlov, medmindre den pågældende forening, institution eller organisation alene beskæftiger sig med børn mellem 15 og 17 år og ikke beskæftiger sig med et eneste barn under 15 år.

De 2 folkehøjskoler, der i egenskab af selvejende institutioner hviler på et privatretligt grundlag, vil være omfattet af forslaget. Folkehøjskolerne beskæftiger hver ca. 11-12 ansatte og med en personaleomsætning på 20 % årligt, vil dette medføre, at der skal indhentes mellem 4-5 børneattester årligt for de 2 folkehøjskoler til sammen i forbindelse med nyansættelser. Henset til, at hver rekvisition vil udgøre maksimalt 5 minutter i arbejdstid, vil der ikke være tale om nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser.

Tilsvarende antages at være tilfældet for så vidt angår forslagets nr. 5 vedrørende virksomheder inden for transportsektoren med specifikke børnerelaterede opgaver.

Omkostningerne vil relatere sig til de under afsnit 3 nævnte udgifter, hvilket omhandler arbejdstid. Udgifterne for erhvervslivet forventes således at blive forholdsvis ubetydelige. Hertil kommer som nævnt for sådanne private institutioner, foreninger m.v. allerede vil være indhentet børneattester for personalet i henhold til den gældende Inatsisartut. Endelig kan det tilføjes, at der er relativt få egentlige erhvervsdrivende virksomheder, som beskæftiger sig med børn i den i forslagets nr. 5 nævnte karakter.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Lovforslaget indebærer ingen konsekvenser for miljøet og naturen. Forslaget antages imidlertid at kunne få betydning for folkesundheden, hvis forslaget kan bidrage til at reducere antallet af overgreb mod børn.

6. Konsekvenser for borgerne

Forslaget antages at medføre en større tryghed for børn under 18 år.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Lovforslaget har ingen andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Lovforslaget har i perioden xx. xxx 2022 til xx. xxxx 2022 været i høring. Der henvises til bilag 2 om høringen.

Bemærkninger til forslagens enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Bestemmelsen omhandler det centrale element i forslaget, som skal sikre, at der fremover indhentes børneattest i forbindelse med stillinger og funktioner, der involverer den fornødne kontakt med børn under 18 år. Bestemmelsen afspejler samtidig kriminalregisterbekendtgørelsens regler om, at børneattester fremover indeholder oplysninger om seksuelle overgreb begået over for børn under 18 år.

Til nr. 2

Bestemmelsen henviser til de bestemmelser i kriminalloven, som er angivet i kriminalregisterbekendtgørelsens § 33, stk. 1.

§ 77, stk. 1, nr. 3 omhandler det forhold, at den pågældende er blevet dømt for voldtægt på grund af samleje med eller andet seksuelt forhold til et barn under 12 år. § 79 omhandler dom for seksuelt forhold til børn som følge af samleje eller andet seksuelt forhold med et barn under 15 år, når gerningsmanden kendte barnets alder eller i den forbindelse handlede uagtsomt, medmindre forholdet er omfattet af § 77, stk. 1, nr. 3. Det kan heraf udledes, at hverken forslaget eller kriminalregisterbekendtgørelsen ændrer ved alderskriterierne i kriminalloven.

§ 80 drejer sig derimod om dom i relation til overgreb, der begås over for børn under 18 år. Det fremgår af bestemmelsens stk. 1, at for forførelse dømmes den, som under groft misbrug af en på alder og erfaring beroende overlegenhed har samleje eller andet seksuelt forhold med en person under 18 år, når gerningsmanden kendte den pågældendes alder eller i den forbindelse har handlet uagtsomt. § 80, stk. 2 omhandler det forhold, at gerningsmanden er blevet dømt for forførelse ved at have haft samleje eller andet seksuelt forhold med en person under 18 år, der er gerningsmandens stedbarn eller plejebarn eller er betroet den pågældende til undervisnings eller opdragelse, når gerningsmanden kendte den pågældendes alder eller i den forbindelse har handlet uagtsomt.

Kriminallovens § 81 drejer sig om dom for seksuelt forhold til en ung person mod betaling, for den, der som kunde mod betaling eller løfte om betaling har samleje eller anden kønslig omgang med en person under 18 år, når gerningsmanden kendte den pågældendes alder eller i den forbindelse handlede uagtsomt.

Endvidere fremgår det af § 81, stk. 2, at den, der medvirker til, at en person under 18 år mod betaling eller løfte om betaling har seksuelt forhold til en kunde, ligeledes dømmes, når gerningsmanden kendte den pågældendes alder eller i så henseende har handlet uagtsomt.

Kriminallovens § 82, stk. 1 omhandler det forhold, at gerningsmanden er blevet dømt for udnyttelse af en ung person ved at medvirke til, at en person under 18 år deltager i en forestilling med pornografisk optræden, når gerningsmanden kendte den pågældendes alder eller i den forbindelse har handlet uagtsomt. § 82, stk. 2 drejer sig om dom for som tilskuer at have overværet en forestilling som nævnt i stk. 1 med deltagelse af en person under 18 år

§ 85 omhandler dom for børnepornografi.

§ 74 omhandler dom for blodskam, hvis det vedrører en slægtning under 18 år. Det fremgår af bestemmelsen, at blodskam omhandler samleje eller anden kønslig omgang med en slægtning i nedstigende linje eller med ens broder eller søster. Endvidere fremgår det af bestemmelsens 2. pkt., at samleje eller andet kønsligt forhold til en slægtning i nedstigende linje sidestilles med biologisk slægtskab.

§ 77, stk. 1, nr. 1 og 2 omhandler dom for voldtægt begået over for børn under 18 år. § 77, stk. 2 omhandler dom for voldtægt eller andet seksuelt forhold over for børn under 18 år af den i § 77, stk. 1 nævnte karakter, der opnås ved ulovlig tvang.

§ 78, stk. 1 og 2 drejer sig om dom for udnyttelse ved at have skaffet sig samleje eller andet seksuelt forhold til et barn under 18 år ved at have udnyttet barnets sindssygdom eller mentale retardering, eller ved groft misbrug af arbejdsmæssige, økonomiske eller behandlings- eller plejemæssige afhængighed.

§ 78, stk. 3 omhandler domme, som personer, der har været placeret i bestemte myndighedsforhold såsom kriminalforsorg, politi eller ansatte eller tilsynsførende på døgninstitutioner, opholdssteder for børn og unge, psykiatriske afdelinger eller døgninstitutioner for personer med vidtgående psykiske eller lignende institutioner, måtte være idømt for at have haft samleje eller andet seksuelt forhold med børn under 18 år, der var undergivet den pågældende myndighed eller som var i den pågældende institutions varetægt.

Henvisningen til § 83, stk. 2 vedrører oplysninger om, hvorvidt den pågældende har været dømt for rufferi. Herved forstås, at vedkommende har udnyttet, at et barn under 18 år erhvervsmæssigt mod betaling eller løfte om betaling har seksuelt forhold til en kunde, eller har fremmet, at et barn under 18 år mod betaling eller løfte om betaling har seksuelt forhold til en kunde, ved for vindings skyld eller i oftere gentagne tilfælde at optræde som mellemmand.

§ 84, stk. 1 drejer sig om dom for blufærdighedskrænkelser begået over for et barn under 18 år.

Til nr. 3

Bestemmelsen og dermed de bestemmelser, der henvises til, er en gengivelse af den foreslåede affattelse af § 33, stk. 2 i det nye udkast til ændring af kriminalregisterbekendtgørelsen.

Bestemmelsen skyldes ændringen af kriminalloven fra 2018, som trådte i kraft den 1. april 2019. I forhold til indholdet af de enkelte bestemmelser i kriminalloven henvises der til de under forslagets nr. 2 anførte forklaringer.

Til nr. 4

Der er tale om en konsekvensændring, idet der i medfør af forslagets nr. 3 ovenfor indsættes et nyt stykke i § 2, som henvisningen i § 2, stk. 5, 1. pkt. også skal omfatte. Dette betyder, at kravet om samtykke i § 2, stk. 5, 1. pkt. herefter vil omfatte oplysninger, der omhandler bestemmelserne, som er angivet i § 2, stk. 1-4.

Indhentelse af en børneattest efter stk. 1-4, jf. § 3, kan kun ske efter skriftligt samtykke fra den, som oplysningerne angår.

Til nr. 5

Bestemmelsen udvider både personkredsen og kredsen af arbejdsgivere, som forpligtes til at indhente børneattester i den gældende Inatsisartutlovs § 3, stk. 2. Tilføjelsen af virksomheder skal ses i sammenhæng med, at den udvidede personkreds almindeligvis er ansat eller beskæftiget i virksomheder i overensstemmelse med bestemmelsens nr. 5-8.

Hele § 3, stk. 2 og dermed også de tilføjede persongrupper skal sammenholdes med Inatsisartutlovens § 1. Pligten til at indhente børneattest indtræder derfor, hvis personkredsen har direkte kontakt til børn, eller som led i udførelsen af deres opgaver færdes fast blandt børn under 18 år og samtidig er ansat eller beskæftiget i en af de i nr. 1-8 nævnte foreninger eller virksomheder.

I forhold til tilføjelsen af nr. 5-8 skal det bemærkes, at indhentelse af børneattest forudsætter, at de i bestemmelserne angive særlige karakteristika er opfyldt. Dette er ensbetydende med, at buschauffører i den almindelige kollektive bustrafik ikke umiddelbart vil være omfattet af kravet om børneattester, selv om børn selvsagt også færdes i den kollektive bustrafik. Forholdet vil derimod stille sig anderledes, hvis der f.eks. er indgået særlig aftale med busselskabet om transport af børn under 18 år. Tilsvarende gælder i forhold til taxachauffører. Nr. 7 vil derfor omfatte taxachauffører, der kører med børn under 18 år på f.eks. en kommunes, en institutions eller en forenings regning.

Også i forhold til kabinepersonale, jf. bestemmelsens nr. 7 forudsætter forholdet et særligt børnerelateret arrangement, eksempelvis i form af at guide uledsagede børn under 18 år. Ligesom det er tilfældet med bus- og taxachauffører, vil bestemmelsen således heller ikke omfatte kabinepersonale eller skibsbesætning i almindelighed. Det skal derfor i disse situationer vurderes konkret, hvorfor indhentelse af børneattest er relevant på grund af en specifik funktion, der omhandler børn.

Til § 2

Bestemmelsen angiver forslagens ikrafttrædelsestidspunkt.

Idet hensigten er, at forslaget skal gælde fremadrettet, vil forslagens udvidelse af børneattestordningen til også at omfatte personer, der har direkte kontakt med eller skal færdes fast blandt børn under 18 år, alene finde sted i forhold til sådanne personer, der ansættes eller beskæftiges efter ikrafttrædelsestidspunktet. Der henvises i den forbindelse til de almindelige bemærkninger om baggrunden herfor.

Det kan i øvrigt udledes af bestemmelsen, at der også skal indhentes børneattester på alle personer over 15 år, der efter ikrafttrædelsestidspunktet måtte flytte ind hos f.eks. en plejefamilie eller hos en dagplejer, som har børn under 18 år i pleje, uanset hvornår plejeforholdet i øvrigt er etableret.

Forslaget sammenholdt med gældende lov	
Gældende formulering	Lovforslaget
	§ 1 I Inatsisartutlov nr. 8 af 19. maj 2010 om pligt til at indhente børneattester, som ændret ved Inatsisartutlov nr.7 af 3.juni 2015, foretages følgende ændringer:
	1. Overalt i Inatsisartutloven ændres ”15 år” til ”18 år”.
Oplysningerne videregives i form af en attest, bestående af oplysninger fra Kriminalregisterets efterforskningsdel om afgørelser, som er eller har været optaget i afgørelsesdelen, og som omfatter overtrædelse af kriminallovens § 79, § 79, jf. § 82, og § 85 samt om overtrædelse af §§ 74 og 84, hvis forholdet er begået mod et barn under 15 år.	2. § 2, stk. 1. 2. pkt., affattes således: ”Oplysningerne videregives i form af en attest, bestående af oplysninger fra Kriminalregisterets efterforskningsdel om afgørelser, som er eller har været optaget i afgørelsesdelen, og som omfatter overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1, nr 3§ 79, § 80, § 81, § 82 og § 85 samt om overtrædelse af § 74, § 77, stk. 1, nr. 1 og 2, § 77, stk. 2, § 78, § 83, stk. 2 og 84, stk. 1, hvis forholdet er begået mod et barn under 18 år.”
	3. I § 2 indsættes efter <i>stk. 1</i>, som nyt stykke: ” <i>Stk. 2.</i> Den i stk. 1 nævnte attest omfatter ligeledes oplysninger fra efterforskningsdelen om afgørelser fra før den 1. april 2019, som er eller har været optaget i afgørelsesdelen, og som omfatter overtrædelse af de dagældende regler i kriminallovens § 79, § 80, § 81, § 82 og § 85, samt om overtrædelse af § 74, § 77, § 78; § 83, stk. 2 og § 84, stk. 1, hvis forholdet er begået mod et barn under 18 år.” Stk. 2-5 bliver herefter stk. 3-6.
<i>Stk. 4.</i> Indhentelse af en børneattest efter stk. 1-3, jf. § 3 kan kun ske efter skriftligt samtykke fra den, som oplysningerne angår.	4. I § 2, <i>stk. 4, 1. pkt.</i>, ændres ”stk. 1-3” til ”stk. 1-4”.
<i>Stk. 2.</i> Endvidere har følgende foreninger m.v. pligt til at indhente børneattest, jf. § 2	5. § 3, <i>stk. 2</i> affattes således: <i>Stk. 2.</i> Endvidere har følgende foreninger,

for personer, der tilknyttes myndigheden, foreningen, m.v., som trænere, instruktører, holdledere, ledere, hjælpere, lærere eller undervisere for børn under 15 år, herunder assistenter, vikarer, afløsere og studerende i praktik: 1) Idrætsforeninger, der er medlemmer af Grønlands Idrætsforbund. 2) Motions- og fitnesscentre. 3) Musik- og danseskoler. 4) Spejderkorps.	virksomheder m.v. pligt til at indhente børneattest, jf. § 2 for personer, der tilknyttes foreningen, virksomheden m.v., som trænere, instruktører, holdledere, ledere, buschauffører, taxichauffører, kabinepersonale og skibsbesætning på passagerskibe, hjælpere, lærere, , herunder assistenter, vikarer, afløsere og studerende i praktik,: 1) Idrætsforeninger, der er medlemmer af Grønlands Idrætsforbund. 2) Motions- og fitnesscentre.” 3) Musik- og danseskoler. 4) Spejderkorps. 5) Busselskaber, der udfører kørsel, som ikke er åben for alle efter aftale med skoler, institutioner m.v. 6) Taxaselskaber, der udfører kørsel, som ikke er åben for alle i form af taxakørsel for bestemte grupper som børn. 7) Flyselskaber, som tilbyder at guide børn under rejsen. 8) Rederier, der udfører passagertrafik med tilbud om at guide børn under rejsen.
	§ 2 Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2023 og har virkning for aftaler om ansættelses-, beskæftigelses- eller plejeforhold, der indgås fra og med den 1. januar 2023.

Høringsnotat

Lovforslaget har i perioden 13. april 2022 til 11. maj 2022 været i høring hos følgende høringsparter:

Justitsministeriet

Grønlands Landsret

Grønlands Erhverv (GE)

SIK

Kommune Kujalleq

Kommuneqarfik Sermersooq

Qeqqata Kommunia

Avannaata Kommunia

Kommune Qeqertalik

Nuuk Internationale Friskole

NUSUKA

IMAK

AK

Nanu Børn

MIBB Bedre Børneliv (Meeqqat Inuunerissut)

MIPI - Videnscenter om Børn og Unge

Rigsombudsmanden i Grønland

Grønlands Råd for Menneskerettigheder

Institut for Menneskerettigheder

Knud Rasmussenip Højskolia

Sulisartut Højskoliat

NPK

Avannaani Ilinniarnertuunngorniarfik/Nordgrønlands Gymnasium

Qeqqani Ilinniarnertuunngorniarfik/Midtgrønlands Gymnasiale Skole

Kalaallit Nunaanni Teknikimik Ilinniartarfik (KTI)

Campus Kujalleq

INUILI

Grønlands Maritime Center

NI-Nuuk

Center for Sundhedsuddannelser

Brancheskolernes Fællesråd

Ilisimatusarfik

Perorsaanermik Ilinniartarfik

Fåreholderskolen

Kunstsikolen

Skuespillerskolen

ILI ILI
Avalak
ASG
Center for National Vejledning
MIO
Handicaptalsmanden
Grønlands Idrætsforbund (GIF)
Mælkebøttecentret
Red Barnet
Foreningen Grønlandske Børn
Røde Kors i Grønland
Nunatta Atuagaateqarfia
Bispekontoret
Provsteqarfik Avannaa
Provsteqarfik Qeqqa, Tunu Qaanaarlu
Provsteqarfik Kujataa
Grønlands Frikirke
Bahai
Jehovas Vidner
Jesu Små Søstre
Katolsk Kirke
Nyapostolsk Kirke
NAPA
Silamiut
Katuaq
Taseralik
Spejderne i Grønland

Der er ved høringsfristens udløb modtaget svar fra følgende høringsparter: